

ÄMNESLÄRARDAGEN ÅRSKURS 7-9

**27 OKTOBER 2020
KARLSTADS UNIVERSITET**

ÄMNESLÄRARDAGEN ÅRSKURS 7-9

Välkommen till Ämneslärardagen årskurs 7-9! Tillsammans med kollegor kommer du få fördjupa dig i din ämnesundervisning under ledning av de främsta forskarna inom ämnesdidaktik vid Karlstads universitet. Temat för dagen är didaktiska modeller.

Vår förhoppning är att ge dig några tankeredskap som du i fortsättningen kan ha glädje av när du planerar, genomför och utvärderar din ämnesundervisning. I en mix av föreläsningar och workshops kommer du få bekanta dig med några didaktiska modeller som du kan använda för att reflektera över och skapa konkreta undervisningsaktiviteter.

Dagen arrangeras av följande centrumbildningar på Karlstads universitet, Centrum för språk- och litteraturredaktik (CSL), Centrum för de samhällsvetenskapliga ämnernas didaktik (CSD), Science, Mathematics, and Engineering Education Research (SMEER) samt Idrottsvetenskap, Musik, Regionalt utvecklingscentrum (RUC) och Pedagog Värmland.

Under dagen ingår kaffe och smörgås vid registrering samt eftermiddagsfika. Lunch tar du på egen hand; det finns flera lunchserveringar på Karlstads universitet.

UPPLÄGG FÖR DAGEN

08.30-09.00	Fika och registrering (Aulafoajen)
09.00-09.15	Välkommen
09.15-10.15	Keynote-föreläsning (Aula Magna)
10.45-12.00	Diskussionsföreläsningar
12.00-13.00	Lunch (på egen hand)
13.00-16.00	Workshops

En fikapaus på cirka 30 minuter ingår

Övriga lokaler meddelas i god tid före konferensen.

Key note-föreläsningen som dagen startar med är gemensam för alla. Från och med 10.45 följer du ett spår. Du anmäler dig till ett ämne och placeras då på ett spår. De olika spåren och de skolämnen som de innefattar är:

- SMEER-spåret: biologi, kemi, fysik och matematik
- CSD-spåret: geografi, religion, historia och samhällskunskap
- CSL-spåret: engelska, moderna språk, svenska och svenska som andraspråk
- Idrottsvetenskap/Musik-spåret: idrott och hälsa samt musik

Anmäl dig här till Ämneslärardagen årskurs 7-9!

KEYNOTE-FÖRELÄSNING

Ämnesdidaktik och didaktiska modeller

I denna föreläsning lyfter vi de didaktiska utmaningar som lärare ställs inför när det gäller urval och transformation av ett undervisningsinnehåll. Hur kan man tänka här och vilken roll kan didaktiska modeller spela för de processerna? Utgångspunkten för resonemanget blir den flervetenskapliga ämnesdidaktiska forskning som bedrivs inom forskargruppen Research on Subject-specific Education (Rose), men också annan internationell forskning.

Niklas Gericke,
professor i
naturveten-
skapernas
didaktik

Christina Olin-Scheller,
professor i
pedagogiskt
arbete

Martin Stolare,
professor i
historia

Här kan du läsa mer om de olika föreläsningarna och innehållet i de workshops som hålls under eftermiddagen inför val av ämne och spår att följa under dagen:

SMEER-SPÅRET

DISKUSSIONSFÖRELÄSNING

Undervisning *om* eller *för* hållbar utveckling?

Det krävs mycket mer än faktakunskaper om miljöproblem för att hantera hållbarhetsfrågor och i dag talas det därför om undervisning för snarare än om hållbar utveckling. I denna diskussionsföreläsning får ni ta hjälp av didaktiska modeller för att reflektera över skillnaden och eventuella konsekvenser för den egna undervisningen.

Daniel Olsson, universitetslektor i biologi med inriktning mot biologins didaktik

WORKSHOPS

Biologi: Analogier i biologiundervisningen

"DNA ser ut som en vriden repstege", "cellen är som ett minisamhälle" och "insulin fungerar som en nyckel" är välkända analogier. Men hur bra är de? Under denna workshop kommer vi att arbeta med en didaktisk modell för att analysera möjligheter och begränsningar med användandet av analogier i biologiundervisningen.

Karin Thörne, universitetslektor i biologi med inriktning didaktik

Kemi: Låt elever använda partikelmodellen för att tänka kemi

"Allt är uppbyggd av atomer" är förmodligen den mest kraftfulla idén vi har inom naturvetenskapen, men frågan är hur vi gör partikeltänket till en kraftfull idé för eleverna. I workshopen får ni ta hjälp av en didaktisk modell för att analysera och utforma aktiviteter som tränar eleverna i att använda partikelmodellen som tankeredskap för att förklara och förutsäga fenomen.

Torodd Lunde, doktorand i kemi med inriktning mot kemins didaktik

Fysik: Frihetsgrader i fysiklaborationer med värmekameror

I denna workshop får ni använda en didaktisk modell som handlar om frihetsgrader och undersökningsansatser i laborativa aktiviteter. Ni kommer att testa hur värmekameror kan användas för att synliggöra värmerelaterade fenomen, t.ex. värmeledning genom metall, och diskutera hur elever kan utforska dessa fenomen i mer eller mindre öppna aktiviteter.

Jesper Haglund, docent i fysik med inriktning mot fysikens didaktik

Matematik: Matematikuppgifter – varför, vad, när, hur och för vem?

Matteuppgifter har många roller – att visa en matematisk idé eller procedur; att ge träning av vissa moment eller möjliggöra upptäckter av matematiska samband. Under passet presenteras en didaktisk modell som tar utgångspunkt i uppgifters olika egenskaper och stöttar arbetet med att planera undervisningen.

Yvonne Liljekvist, docent i matematikens didaktik

CSD-SPÅRET

DISKUSSIONSFÖRELÄSNING

Undervisningsutveckling i SO-ämnen

Vår forskning inom CSD och det pågående samverkansprojektet ULF har visat att kollegial planering har en potential för att utveckla undervisning. Didaktiska modeller kan ha en viktig inramande funktion för att tänka kring och designa undervisningsplaneringen. I vår föreläsning presenterar vi genom internationella utblickar olika exempel på sådana modeller för SO-ämnena.

Kenneth Nordgren, professor i samhällsvetenskapernas didaktik

Gabriel Bladh, professor i samhällsvetenskapernas didaktik

WORKSHOPS

Geografi: Att tänka geografiskt

Att synliggöra geografiska relationer – mellan det lokala och globala och mellan natur och samhälle – är centralt i att tänka geografiskt. Med utgångspunkt i det internationella geografididaktik-projektet "GeoCapabilities", diskuterar vi undervisningsteman som mat, migration och klimat. Hur kan vi forma och använda olika geografiska "tanke-artefakter" för att utveckla geografiskt tänkande i undervisningen?

Gabriel Bladh, professor i samhällsvetenskapernas didaktik

Historia: Den lokala historien möter världshistorien

Ryska revolutionen i Värmland. Den lokala historien möter världshistorien. Hur tolkades en stor världshändelse här? Med hjälp av ett autentiskt källmaterial och en forskningsbaserad historiedidaktisk modell bygger vi tillsammans en lektionsplanering där de nya, reviderade kunskapskraven realiseras. Workshopen tar upp frågan hur arbete med källor kan integreras i historiska klassrumsberättelser.

Hans Olofsson, doktor i historia med didaktisk inriktning

Religion: Vad, hur och varför lär vi oss om religion?

Unga elevers öppna attityd till religiösa övertygelser övergår i många gymnasieklassrum till likgiltighet och ibland även fientlighet. Inte minst högstadiets religionsundervisning har ett viktigt uppdrag att gå tillbaka till de tre grundläggande didaktiska frågorna; vad, hur och varför lär vi oss om religion? I workshopen presenteras den senaste forskningen om "religiöst samtalsklimat" och vi delar med oss av olika erfarenheter inom området.

Tomas Appelqvist, universitetslektor i religionsvetenskap

Samhällskunskap: Nya typer av medborgerliga kunskaper behövs

Samhället blir allt mer komplicerat och svårare att förstå. Idag behövs andra typer av medborgerliga kunskaper än tidigare. Inom forskning i samhällskunskap inriktar vi oss på att, tillsammans med lärare, utforma verktyg som kan användas för att utveckla elevernas förmåga att både förstå och ta ställning till aktuella händelser och kontroversiella samhällsfrågor.

Roger Olsson, universitetslektor i samhällskunskap

Victoria Williamsson, doktorand i pedagogiskt arbete

CSL-SPÅRET

DISKUSSIONSFÖRELÄSNING

Vilka språk ska användas i klassrummet för att optimera inläringen av engelska ord?

Att ha ett stort ordförråd är ofta nyckeln till lyckade studier i främmande språk, men hur lär man sig ord bäst egentligen? I projektet MultiLingual Spaces undersöker vi vetenskapligt hur elever i årskurs 9 bäst lär sig nya, svåra ord på engelska. Är de genom att använda enbart engelska, engelska och svenska, eller engelska, svenska och alla andra språk som en elev kan?

Erica Sandlund, docent i engelsk språkvetenskap

Pia Sundqvist, docent i engelsk språkvetenskap

WORKSHOPS

Engelska: Bedömning av muntlig färdighet i engelska

Hur bedöma och undervisa muntlig färdighet i engelska? Denna fråga ligger till grund för eftermiddagens workshop i engelskämnet där du som deltagare genomför praktiska bedömningsmoment men också diskuterar och reflekterar över bedömning och undervisning av språkliga förmågor utifrån en metod för språkundervisning som introduceras under passet.

Liliann Byman Frisén, doktorand i pedagogiskt arbete

Svenska: Utveckla undervisningen i svenska – tillsammans!

Många lärare prövar att stötta varandra genom att observera och ge återkoppling. Men vad ska man egentligen fokusera på när man observerar en kollegas undervisning? Med hjälp av videoinspelade lektioner introducerar vi ett forskningsbaserat verktyg som du kan använda tillsammans med kollegor för att ge specifik återkoppling som utvecklar svenskundervisningen.

Michael Tengberg, professor i pedagogiskt arbete
Marie Wejrums, doktorand i pedagogiskt arbete

Moderna språk: Maskinöversättning för att synliggöra elevernas kunskaper om språket

I workshoppen presenteras en modell för att med hjälp av maskinöversättning stimulera elevers metalingvistiska diskussioner. Modellen kan hjälpa lärare att upptäcka elevers språkkunskaper och kunskapsluckor, som underlag för vidare utformning av språkundervisningen.

Kent Fredholm, doktorand i pedagogiskt arbete och romanska språk

Svenska som andraspråk: Flerspråkiga elevers utveckling av läsförståelse

Att ha en god läsförståelse anses vara en nyckel till god måloppfyllelse i skolan. Men vad är specifikt för flerspråkiga elevers utveckling av läsförståelse? Utifrån The Literacy Engagement Framework (Cummins, 2016) ges exempel på hur man kan arbeta i klassrummet för att eleverna ska utvecklas till goda och strategiska läsare.

Anna Lindholm, universitetslektor i svenska som andraspråk

Linda Calles, förstelärare i svenska som andraspråk, Karlstad kommun

IDROTTSVETENSKAP/MUSIK-SPÅRET

DISKUSSIONSFÖRELÄSNING

Lärandet går som en dans till pulserande musik

Har du stelnat i gamla rutiner? Dags att steppa upp och skaka loss! Under ämneslärardagen utforskar vi musikämnet och idrott och hälsa med fokus på dans. Forskning visar att komplexa rörelser till musik påverkar rörelseförmågan, kroppsuppfattning och hälsan positivt. Under dagen blir det både teori och praktik. Vi kommer att utforska nya sätt att spela i klass eller grupp samt olika sätt att lära dans. Allt i enlighet med dagens tema om didaktiska modeller. Tanken är att ge dig som lärare begrepp och verktyg för att reflektera över din egen undervisning, vilket kan kasta ett nytt sken över hur eleven lär och anpassar sina rörelser till takt och rytm. Och vem vet, kanske drar vi till och med en vals....

Jenny Lindevall,
universitetsadjunkt
i dans

Madeleine Wiker,
doktor i
pedagogiskt
arbete/
idrottsvetenskap

Gunnel Holmgren,
universitetsadjunkt i
musikdidaktik,
Musikhögskolan
Ingesund

WORKSHOPS

Idrott och hälsa: Lärandet går som en dans

På workshopen för lärare i idrott och hälsa kommer vi fokusera på dans och hur vi med hjälp av dansens byggstenar kropp, rum, tid och kraft, kan inspireras och skapa dansövningar för eleverna. Ni kommer även få exempel på dansövningar där puls och rytm står i centrum.

Jenny Lindevall, universitetsadjunkt
i dans

Madeleine Wiker, doktor i pedagogiskt
arbete/idrottsvetenskap

Musik: Rotation och rörelse i spel och sång

Viktiga ledord i en fungerande musikundervisning:

- Alla får vara med
- Alla vågar prova allt
- Alla känner sig bekväma
- Alla hjälper varandra i sång och spel

I min workshop kommer vi att prova och utforska olika sätt att spela och sjunga tillsammans.

Gunnel Holmgren, universitetsadjunkt i
musikdidaktik, Musikhögskolan
Ingesund

ÅTERIGEN, VARMT VÄLKOMMEN TILL ÄMNESLÄRARDAGEN ÅRSKURS 7-9

**GLÖM INTE ATT
ANMÄLA DIG!**

*Du finner
anmälningsslänken
på första sidan i
programmet*

Vid frågor kontakta
Anna Hidén
Utbildningsadministratör RUC
ruc@kau.se

KAU.SE

